

Dr. Fabiny Tamás: Ajándékok és feladatok

Püspöki jelentés a 2014. évről – Alberti, 2015. április 17.

Igen Tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés!

Még teológushallgató koromban tanultam meg Groó Gyula professzorunktól a *Gabe – Aufgabe* különbségtételt. Ez a lefordíthatatlan szójáték egy teológiai fogalom vagy éppen egyházi ünnep két összetartozó oldalát fejezi ki. Gabe (ajándék) az, amit Istentől kapunk. Aufgabe (feladat) pedig az, amit erre válaszként nekünk kell tennünk. Így például – tanította a néhai professzor – a sátoros ünnepek első napja a maga dogmatikai üzenetével Isten cselekedetére teszi a hangsúlyt, a második pedig etikai tartalmat hordoz: mit kell az embernek cselekednie. Ha ez így talán túl sematikus is, az vitathatatlan tény, hogy az ajándék megelőzi a feladatot. A lutheri, evangélikus teológiában különösen is egyértelműnek kell lennie, hogy a keresztyénség és annak minden lelki és gyakorlati vonzata előbb ajándék, csak utána feladat. (Az angol nyelvű teológiai szakirodalom is így fogalmaz: „It is a gift before a task.”) Hadd tegyem egyértelművé: az egyház, amelyben benne élünk, egyszerre ajándék és feladat. Ám feladatunkat csak akkor tudjuk jó szívvel, felszabadultan és eredményesen elvégezni, ha előbb az ajándékot elfogadjuk. Megfordítva is igaz: ha pedig az ajándékot valóban elfogadjuk, akkor abból természetesen következnie kell a feladatvállalásnak.

A reformáció kezdetének közelgő 500 éves jubileuma kapcsán is érdemes ezt a különbségtételt megtennünk. A hitújítás mindenek előtt nem emberi munka, hanem Isten ajándéka. Ő látta jónak – Szentleke által – az egyház megreformálását. Ebben emberek, még Luther és Melanchthon is, csak eszközök voltak. Isten újra felfedezett élő és ható igéje indította el a reformációt. Ebből aztán következett az emberi feladat, amibe bizony „bele is álltak” a reformátorok: szervezték az egyházat, fordították a Bibliát, bevezették a kátét, végezték a vizitációkat.

Ma is így kell tennünk. Elfogadni azt, ami ajándék, és tenni azt, ami a feladat. Ebben az összefüggésben egyetlen apró példán keresztül hadd szemléltessem ezt. A reformációi emlékbizottság felügyeletével sora jelennek meg a *Luther válogatott művei* sorozat kötetei. Fordítók, szerkesztők, kiadók az eszközei ennek az ajándéknak. Néhány ember óriási erőfeszítése áll e vállalkozás mögött. A lelkészek és általában a hívek egymás után kapjuk kézbe a köteteket. De felismerjük-e az ebből adódó feladatunkat: olvassuk-e és terjesztjük-e ezeket az iratokat? Engedjük-e, hogy azok átjárják gondolkodásunkat, megújítsák hitünket?

A továbbiakban hét csomópont köré csoportosítva kívánom áttekinteni egyházkerületünk 2014-es életét, benne saját szolgálatomat is.

I. HIVATÁSUNK

Az egyházkerület lelki vezetőjeként első számú feladatomban tartom a lelkészek lelkigondozását és hivatástudatának erősítését. Szeretnék mindenkit ráébreszteni a „Gabe” és „Aufgabe” összefüggésére itt is. Jézus szavából kell kiindulnunk: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket”. Az egyházban ezért nem foglalkozásunk vagy munkahelyünk van, hanem hivatásunk. Erre emlékeztet a szőlőmunkások példázata is (Mt 20): az a tény, hogy a Gazda felfogad bennünket, örömmel kell, hogy eltöltsön minket, és itt nincs helye egymásra sandító méricskélésnek vagy kicsinyes alkudozásnak, sértődékeny duzzogásnak. S ha már elhívást kaptunk, akkor végezzük el a munkánkat becsülettel.

Ennek szellemében kötelességem figyelemmel kísérni egyházunk lelkészképzését. A 2013–14-es tanévben én voltam az EHE felügyelő püspöke, ebben a minőségben részt vettem a szenátus ülésein. A konkrét beosztástól függetlenül is kötelességemnek tartom a hallgatókkal való folyamatos kapcsolattartást: részt vettem csendesnapokon, a Tudomány napján és a Dies academicuson. Minden évben külön találkozom az összes elsőéves, valamint az összes északi kerületi hallgatóval. Különösen is figyelemmel kísérem a hatodévesek szolgálatát. Az elmúlt években már sikerült tudatosítani, hogy a tanulmányok végeztével nem automatikus a lelkésszentelés. Azt minden esetben a mentorokat és az EHE oktatóit, egyetemi lelkészét is bevonó személyes tájékoztató előzi meg.

Az immár szolgálatban álló lelkészek esetében különös figyelmet kell fordítanunk a hivatásgondozásra. Eddig is szorgalmaztuk a Lelkészakadémia munkájában való részvételt, de ősszel immár kerületi keretek között is megtartjuk az első hivatásgondozó csendesnapokat. Ezt a szolgálatot már csak azért is erősítenünk kell, mert változatlanul nagyon sok fájdalmas lelkészi válság mutatkozik: házasságok mennek tönkre, vagy a lelkész és a gyülekezet kapcsolata romlik meg. (A kettő gyakran össze is függ.)

Tavaly nyáron különösen is nagy személyi mozgás volt az egyházkerületben (ld. a mellékelt listát), továbbá nagy örömünkre két új gyülekezet önállósult (a budakeszi és az erdőkeresi), egynek (a nyáregyházinak) az önállósága azonban sajnos megszűnt. A közeljövőben több hasonló eset következhet be, hiszen vannak olyan papíron önálló egyházközségek, amelyek immár nem felelnek meg a kritériumoknak: anyagilag igen erőtlenek, és helyben szolgáló lelkészüik sincs. Ha megtesszük a mégoly fájdalmas lépéseket, akkor erőink átcsoportosításával esélyünk lehet a hívek mobilitását is figyelembe vevő új gyülekezetek szervezésére.

Egy mondattal ki kell térnem a nyugdíjas lelkészek és a lelkészözvegyek helyzetére. Fontosnak tartom a velük való folyamatos kapcsolattartást. Tudatosítani szeretném bennük, hogy a „Gabe” mindig elkíséri őket, és „Aufgabe”-ként az imádkozás szolgálata feltétlenül megmarad nekik. Az elmúlt hónapokban szorgalmaztuk az országos irodánál, hogy tekintsék át, kinek van megalázóan kicsi nyugdíja. Tarthatatlan ugyanis, hogy nyugdíjasainknak egzisztenciális problémái legyenek.

II. IGEIDŐ

Tudatosan az előző témához kapcsolva szólok – röviden – az elmúlt év egy nagyobb port felkavart kérdéséről, az *Igeidő* című prédikációskötetről. Amikor részben a késések, részben a lektorok minőségi kifogásai miatt úgy kellett döntenünk, hogy az *Igeidő* nem jelenik meg nyomtatásban, azt sok testvérem csalódásként és kudarként élte meg. Magam is. Ugyanakkor vallom, hogy előre tudunk menekülni, és az igehirdetések tematizálásával (amit az LMK-látogatások keretében is végzünk) egyházunk megújulását tudjuk szolgálni.

Nem ismétlem el, amit egyik *Égtájéoló* cikkemben (Evangélikus Élet, 2015. január 25.) már megírtam. Csupán a konklúziót írom: igehirdetéseinknek radikálisan meg kell újulnia. Önkritikusan megvallom, hogy magamnak is nagyobb figyelmet kell fordítanom arra, hogy lelkészeink hogyan prédikálnak. Szeretném őket segíteni hitbeli és szakmai küzdelmeikben. A megfáradás és visszhangtalanság kísértései közepette is törekednünk kell az igényességre. Természetesen jó, hogy kinek-kinek megvan a maga stílusa, színe, ugyanakkor elmondott és leírt szavainkat mindig az ige mérlegére kell helyeznünk: mennyiben épít az, amit szólunk. Vallom, mindez elsősorban nem szakmai (retorikai vagy homiletikai) kérdés, hanem minden a hittel és személyes elhívással függ össze. Urunk felhasználhat emberileg gyengébb igehirdetéseket is, ugyanakkor gyakran nyújtunk igen tetszetős, ám hiteltelen produkciókat is. Itt is segíthet a „Gabe” és „Aufgabe” tudatosítása. Szépen fogalmazza meg ezt a különbségtételt Keken András: *„Valljunk tehát. Úgy érzem, hogy különös és zavaros lelki folyamat az, ami bennünk, prédikátorokban végbemegy. Félünk attól, hogy*

prédikálnunk kell, és félünk attól, hogy nem prédikálhatunk. Úgy készülünk, mintha éppen a következő prédikáción múlték száz és száz ember sorsa, s az ámen után csak abban reménykedünk, hogy senkiben sem okoztunk kárt. Valami furcsa öröm van bennünk, míg a lépcsőkön felfelé lépegetünk: a szereplés, a szolgálat és a jóhír közlés örömeinek keveréke – s valami szomorú letörtség akkor, amikor a szószékről lejövünk. Az is lehet, hogy rajongó vagy hálás szemek óriást látnak bennünk. Csak mi érezzük azt, amit Verlaine így mondott: 'Annak, hogy költő legyek, nincs más akadály, csak a verseim'; s talán azt is, amit Feuerbach írt művei gyűjteményes kiadásának előszavában: 'Minden kibocsátott könyvem csak azt az egyetlen vágyat hagyja maga után bennem, hogy emlékémet minél előbb új művel feledtessem.' Újra és újra próbálkozni, újra és újra megszegyenülni – úgy látszik, ez a mi sorsunk. De mit tegyünk, Jézus küldött erre az útra, s nekünk a szívünk szakadna meg, ha nem tehetnénk azt, amivel ő megbízott.'

III. HITOKTATÁS, ISKOLAÜGY

Ezen a területen is létezik a „Gabe” és az „Aufgabe”. Azt ugyan nem mondanám, hogy hit- és erkölctan hazai bevezetése mindenben a mi Urunk gondviselő műve. Lehet, hogy inkább egy önmagát egyházbarátnak valló, és a keresztyén tanítást adminisztratív eszközökkel is terjeszteni akaró kormányzat döntése, ahol a jó szándék nem esett egybe az érintettek véleményének kikérésével és felkészültségének figyelembe vételével. Ezzel együtt el kell ismernünk, hogy különleges lehetőségekkel jár az új törvényi szabályozás. Esélyt kaptunk arra, hogy a Luther és Melanchthon tevékenységére visszanyúló „tanító egyház”-ként érjünk el a korábnál nagyobb számú diákot. Komolyan kell azonban vennünk az „Aufgabe”-t, azaz megfelelő hittantanárok felkészítését és szolgálatba állítását. Adott esetben a lelkészeknek hátrább kell vonulniuk olyan tekintetben, hogy ők maguk kevesebb órát tartanak (és így illetményük kisebb részét képezi a hitoktatói díj). Annál intenzívebben részt kell vállalniuk az iskolákkal és a szülőkkel való kapcsolattartásból. Nemcsak a hitoktatókat, hanem a pedagógusokat általában partnereknek kell tekinteniük, sőt készek kell, hogy legyenek a tőlük való tanulásra. Tudom, hogy az adminisztrációs terhek sokszor szinte már elviselhetetlenek tűnnek, ugyanakkor értékelnünk kell a tényt, hogy az országos iroda igyekszik folyamatosan segíteni, a korábnál jobban alkalmazkodva a realitáshoz. A „Gabe” és „Aufgabe” kettősségét látom az új tankönyvcsaládban. Egy kis munkatársi kör elkötelezett munkájának köszönhetően rendkívül színvonalas kiadványok állnak a rendelkezésünkre. Kérdés, hogy élünk-e a lehetőséggel, vagy sokszor önmagunk mindentudásában bízva saját kútfőből akarunk csak meríteni.

Röviden áttekintve az elmúlt év történéseit örömmel nyugtázom ebben az összefüggésben, hogy Pilsen – önkormányzati támogatással – egy rendkívül jól felszerelt, vadonatúj bölcsődét, Miskolc belvárosában pedig az általános iskolához és gimnáziumhoz kapcsolódó óvodát indíthattunk. Arnóton, Encsen, Kelenföldön és Budaörsön még nem koronázta siker a lelkes helyi kezdeményezéseket, de az egyházkerület kész a realitások talaján maradó elképzeléseket támogatni.

Mindig hangsúlyozom, hogy az oktatási intézményekben (és ide a kollégiumokat is beleértem) dolgozókat nagyon meg kell becsülni. Számos intézménylátogatás során magam is igyekeztem ennek tanújelét adni. Nagyszerű példaként emelem ki az alkotó és kutató tanárok immár harmadik éve megrendezett konferenciáját, amihez mindig szakmai kötet is kapcsolódik. Örülök, hogy idén – az EPSZTI-vel karöltve – összehívhatjuk azokat az evangélikus tanárokat is, akik világi iskolákban tanítanak.

A témakör utolsó pontjaként meg kell végül állapítanom, hogy általában a vártnál kevésbé sikerült érdemi tartalommal megtölteni az egyetemi gyülekezetek életét. A többnyire elkötelezett érintettek bevonásával keressük a hatékonyabb formákat.

IV. JÓ REND

Isten nem a zűrzavar, hanem a rend Istene. Ő nem káoszt, hanem kozmoszt teremtett. Ez az a „Gabe”, amit kaptunk. Ebből adódik az „Aufgabe” is. Püspöki szolgálatom immár tizedik esztendejében sem tudom felfogni, hogy miért nehezíti közös munkánkat számtalan fegyelmezetlenség és lazaság. Gondolok a világi (polgári és büntető-)törvénykönyv betűjének és szellemének megszegésére, valamint egyházi törvényeink enyhén szólva nagyvonalú kezelésére. Az evangélium terjedését akadályozzák a fegyelmezetlenségek, továbbá a gördülékeny munkát nehezítik olyan apró-cseprő ügyek, hogy valaki nem hajlandó céges e-mail címet használni, nem tart hivatali órát, egyáltalán nem vagy rapszodikusán vezeti a digitális szolgálati naplót.

Az egyházkerület vezetésének fájdalmasan sok energiája megy el fegyelmi ügyekre, amit még súlyosbítanak nem életszerű jogi szabályozások, vagy éppen szabályozatlanságok.

Nem szeretnék azonban megkeseredni a szolgálatban. Igyekszem változatlanul a jót feltételezni a másíkról. Természetesen magam is ezt kérem a lelkésztestvérektől és a többi érintettől. Amiben hibáztam, abban a közösség – és benne az érintett egyének – bocsánatát kérem.

Egyik kitörési pontként az egyházmegyei elnökségek munkájának megerősítését tartom. A szubszidiaritás elvének jegyében számos ügynek középszinten kell eldőlnie. Ezért is szorgalmazom ismételten az érdemi vizitációk kötelező és rendszeres megvalósulását. A lelkész és a gyülekezet közötti esetleges feszültségek, hivatali és magánéleti gondok még eskalálódás előtt, talán csírájukban kezelhetők ekkor. A közös célok érdekében természetesnek tartom az egyházmegyei és az egyházkerületi szintű vezetés közötti egységet.

V. EGYÜTTMŰKÖDÉS

Mindez átvezet ötödik pontomhoz: az együttműködés hangsúlyozásához. Ez is „Gabe” olyan értelemben, hogy adottságnak fogadhatjuk el: az egyház közösségben él. Jézus is egyszerre több tanítványt hívott el, és megengedhetetlennek tartotta a széthúzást vagy a rivalizálást. Ne tehernek, hanem segítségnek fogjuk fel az összefogás kötelezettségét. A modern szervezetfejlesztés természetes módon beszél szinergiáról, vagyis arról, hogy a különféle erők nem kioltják vagy ellehetetlenítik, hanem erősítik egymást. Egyházunk stratégiai programja is így szorgalmazza a hálózatosságot.

Együttműködésre kell törekednünk nemzedékek és különféle kegyességi csoportok között. Itt nincs helye türelmetlenségnek, kiszorítósdinak és kizárólagosságra törekvésnek.

Az elmúlt évben számos esetben tapasztalnom kellett az együttműködés hiányát a többlelkészes gyülekezetben szolgálók között, vagy az előd és az utód között adódó feszültséget. Az is helytelen, ha az előd nem tud méltósággal és tapintatosan visszavonulni, hanem korábbi gyülekezetét megosztó módon mond véleményt az utódról, de az is megengedhetetlen, hogy valaki szeretetlenül vagy igaztalanul minősíti elődje szolgálatát.

„Gabe” és „Aufgabe” találkozik a gyülekezetek és az intézmények együttműködési területén. Nem tudok elképzelni egyházunkban olyan diakóniai vagy oktatási intézményt, amely nem kapcsolódik gyülekezethez, és megfordítva is: a gyülekezetek örömmel kell, hogy fogadják az intézményekben rejlő lehetőségeket. Örömmel látom, hogy egyházunk diakóniai és oktatási osztályainak vezetése kész arra, hogy a munkatársakat egyre beljebb vigye az egyházba. Ugyanígy kívánatosnak tartom, hogy a lelkészek és a gyülekezetek jobban magukénak tekintsék az adott intézményeket.

VI. TÁRSADALMI KONTEXTUS

Az elmúlt évben három országos választás (európai uniós, országgyűlési és önkormányzati) is volt hazánkban. Többségében talán sikerült egyházhoz méltónak maradnunk, és nem bocsátkoztunk a pártpolitika sűrűjébe és ingoványos talajára. Annak azért sajnálatos módon látni jelét, hogy – főleg kis településeken – az önkormányzati választások során gyülekezeti tag került szembe gyülekezeti taggal. Egyházunk egysége olyan érték, amit feltétlenül őrizni kell, így az ilyen feszültségeket a jövőben meg kell előzni.

Az önkormányzati választások után általában jeleztem a megválasztott polgármestereknek, hogy a település érdekében készek vagyunk együttműködni. Legintenzívebben Miskolc megyei jogú várossal alakult ki ez a kapcsolat, amely keretszerződésben is kifejezésre jutott. Itt is és máshol is törekedni kell a pályázatok területén való összefogásra.

A pályázatok kapcsán egy kényes és rendkívül veszélyes kérdést is érintenem kell. Nem hivatalosan kaptunk olyan visszajelzéseket, hogy a pályázatírók és lebonyolítók bizonyos esetben „összekacsintanak” a gyülekezetekkel és egyházi intézményekkel. Tényleges visszaélésre egyelőre nincsen bizonyíték, de e helyről is két fontos megállapítást kívánok tenni. Egyrészt jelezni kell, hogy minden bűncselekménynek jogi következménye kell, hogy legyen. Másrészt Isten előtti felelősséggel ki kell jelentenem: egészen biztos, hogy nem lesz áldás olyan beruházáson vagy projekten, amit tisztátalan eszközökkel valósítunk meg.

A társadalmi kontextusra visszatérve meg kell említenem a gyászos emlékezetű 1944-es év 70. évfordulóját. Ez alkalmat adott arra, hogy számos helyen – egyházi és világi közegben – emlékezzünk meg a holokausztról és Magyarország megszállásáról. Az egyházunk védnöksége és az Asztali Beszélgetések Kulturális Alapítvány által szervezett Ámós Imre kiállítások és kiadványok, a Sztehlo Gáborral kapcsolatos megemlékezések is ebbe a sorba illeszkednek, de fontosnak éreztem részvételemet a Szovjetunióba hurcolt kényszermunkásokra való szerencsi megemlékezésen is.

Társadalmi jelenlétünk egyik természetes módja az egyházi szeretetszolgálat. Ismételten hangsúlyozom, hogy a gyülekezeteket nem mentesíti diakóniai szerepvállalásuk alól az a tény, hogy egyházunknak kiterjedt intézményi hálózata működik.

Hazánk jövője szempontjából az egyik legégetőbb kérdés a cigányok oktatásba és egészségügybe való érdemi bevonása, valamint általában a roma integráció kérdése. Előbbire a csenyétei imaház építését és az ottani, mélyszegénységben élő romák közötti érdemi jelenlétet, utóbbira pedig a nyíregyházi roma szakkollégiumot hozom fel példának. Az elmúlt év szívbeli örömeihez tartozik ez a két szolgálati terület.

2014-ben igyekeztünk előre lépni a – korábban Luther Market néven futó – *Templomkert* projekt ügyében. Reméljük, most végre megtaláltuk a megfelelő embert, és érdemben megindul a munka, ami egyrészt gazdák és a fogyasztók összekapcsolását, másrészt a környezettudatos gondolkodás fejlesztését segíti.

Társadalmi jelenlétünk természetes módja a médiában való szerepvállalásunk. A püspöki jelentés mellékletét képező összeállításban nyomon követhető, milyen rendszeres vagy alkalmi megszólalásaim voltak 2014-ben a médiában.

Végül ide tartozik az egyház kulturális szolgálata. 2014-ben ezt jól kanalizálta az a tény, hogy a reformáció és kultúra tematikus évet tartottuk. Számos LMK-ban és más közösségben szólhattam erről a témáról, de tartottam rendhagyó tárlatvezetéseket, illetve részt vettem több Asztali beszélgetésen. Az evangélikus Weöres Sándor születésének 100. évfordulója pedig arra adott alkalmat, hogy Gryllus Dániellel karöltve a költőről szóló összeállítással szolgálhattam több gyülekezetben és iskolában.

Anélkül, hogy a kultúrprotestantizmus egyoldalúságát képviselném, nagyra tartok minden olyan kezdeményezést, amely az egyház és a kultúra összefüggését domborítja ki. Így jó szívvvel támogatom az Evangélikus Múzeumban és általában a gyűjteményekben folyó munkát, a Luther Kiadó színvonalas kiadványait, vagy szervezem saját gyülekezetben örömmel a Budavári Evangélikus Szabadegyetem alkalmait, illetve boldogan szenteltem fel azt a különleges értékű orgonát, amelyet a ceglédi gyülekezetben építettek.

VII. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

A „Gabe” és „Aufgabe” összefüggésében egyházunk és benne egyházkerületünk külkapcsolatairól szólok még. Kis egyházunk számára létfontosságú ez a kapcsolatrendszer. Örölnünk kell annak, hogy testvéreink vannak szerte a világban. Amikor a Credóban arról vallunk, hogy hisszük az egy keresztyén anyaszentegyházat, akkor az Istentől kapott ajándékot definiáljuk. Ennek az egységnek a gyakorlati megélése azonban nemes feladat, „Aufgabe” az egyház számára.

Hadd fogalmazzak kicsit sarkosan: az ökumenikus és külkapcsolatok ápolása nem úri huncutság, hanem az egyház lényegéhez tartozó tevékenység, nem kevés missziói és diakóniai vonatkozással.

Nem lehet kérdéses, hogy már csak az elmúlt évtizedek gazdag hagyománya, valamint a közelgő 500 éves évforduló miatt is a LVSZ-nek kitüntetett helye kell, hogy legyen kapcsolatrendszerünkben. Megtisztelő feladat – igazi „Aufgabe” –, hogy a következő két évben még egyik alelnöke lehetek a világ több mint 70 millió evangélikusát tömörítő szervezetnek.

A mellékletben szereplő szolgálati naptáramban nyomon követhető, hogy milyen külföldi útjaim voltak, illetve vendégként kiket fogadhattam itthon. Az elmúlt év kiemelkedő eseménye volt a nyári Közép-Európai Keresztyén Találkozó, amelynek ezúttal Wrocław adott otthont, de ahol legközelebb (2016-ban) mi leszünk a házigazdák.

A norvég testvéregyházi kapcsolatról már csak azért is örömmel számolok be, mert tapasztalom, hogy a rendkívül szekuláris északi országban éppen a mőrei egyházkerület mennyire törekszik a hagyományos keresztyén értékek védelmezésére.

A többi bilaterális kapcsolatot csak távirati stílusban említem: rendszeres kapcsolatot ápolunk a bajor, a vesztfáliai, az osztrák, a finn, az észt és a lengyel egyházakkal. Jelentős ökumenikus esemény volt a révfülöpi anglikán–lutheránus nemzetközi konferencia. Egyházunk mindennapi élete szempontjából is sokat jelentenek azok a kapcsolatok, amelyeket a GEKÉ-n, a Gustav-Adolf-Werken, a Martin-Luther-Bundon és más szervezetek keretein belül ápolunk. Mindez az együttműködés gyülekezeti szinten gyümölcsöző, hiszen ezek keretében tudunk szolgálati gépkocsikat, teológiai irodalmat kapni, vagy van lehetőségünk nyelvtanfolyamra küldeni lelkészeket. Különösen sok szellemi és anyagi segítséget kaptunk az Amerikai Evangélikus Egyháztól (ELCA), így például diakóniai önkénteseket vagy anyanyelvi angol tanárokat küldenek hozzánk, de számos diakóniai, oktatási és missziói projektet is támogatnak.

Végül a határon túli magyarok között végzett szolgálatunkat emelem ki. Óriási áttörésnek tartom, hogy szívós munkával sikerült elérnünk: a felvidéki Sajógömör magyar gyülekezetébe itthonról küldhettünk hűségese lelkipásztort Dechertné Ferenczy Erzsébet személyében. Nagyon örülök az erdélyiekkel ápolt jó testvérgyülekezeti kapcsolatoknak. Öröm, hogy valamilyen mértékben segíthetünk a szlovéniai vagy éppen az ausztriai magyaroknak is, de általában a nyugat-európai, sőt az amerikai szóránymagyaroknak is.

Igen Tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés!

Kedves Testvérek!

Az alábbiakban összesítve, témák szerint csoportosítva adom közre a 2014-ben végzett fontosabb szolgálataimat.

Püspöki szolgálatok – 2014-es statisztika

Tevékenységek megoszlása

Áhítat / istentisztelet	69	Interjú / TV / rádiófelvétel	27
Iktatás / szentelés (lelkészek, intézmények, épületek)	16	Megbeszélés / találkozó (egyházkerületi ügyek, szolgálati, munkaügyi, lelkigondozói, intézmények, országos munkaágak, külügyi stb.)	248
Ünnepség (átadások, megnyitók, évnyitók, évfordulók stb.)	35	Ülés / gyűlés (PÜT, OE, OP, bizottságok stb.)	65
Temetés	4	Több napos utak	16
Egyházkerületi / megyei alkalom (missziói nap, közgyűlés, LMK, parókusi alk. vizsg.)	8	Egyéb	9
Előadás	25		

Gyülekezet-látogatások az Északi Evangélikus Egyházkerületben (27)

Balassagyarmat	Debrecen	Nógrád
Bénye	Eger	Nyírtelek
Bér	Encs	Óbuda
Budahegyvidék	Farkasrét	Pásztó
Budakeszi	Gödöllő	Penc
Budavár	Hatvan	Sámsonháza
Cegléd	Ipolyvece	Szolnok
Csenyéte	Kölcse	Vác
Csővár	Monok	Vanyarc

Intézménylátogatások (36)

Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium	Szalagavató EPOT kezdő istentisztelet, előadás WS 100 előadás Gryllus Dániellel
Békéscsaba - Szeberényi G. A. Ev. Gimnázium	WS 100 előadás Gryllus Dániellel
Deák Téri Evangélikus Gimnázium	Áhítat Előadás Kutató tanárok konferenciája (köszöntő, emléktábla-avatás) WS 100 előadás Gryllus Dániellel Sztehlo Gábor-ösztöndíj átadása
Evangélikus Hittudományi Egyetem	Áhítat Előadás hatodéves konzultáción Áhítat Találkozó északi hallgatókkal Dies Academicus, könyvbemutató Évnyitó
Fasori Evangélikus Gimnázium	Comenius cserediákprogram vacsora Egyiptomi–izraeli nagyköveti vita zárászó WS 100 előadás Gryllus Dániellel Fasori Nemzetközi Kör megnyitó beszéd Évnyitó Áhítat
Fébé Evangélikus Diakonissza Anyaház	90 éves ünnepség
Gödöllő – Tessedik Sámuel Ev. Szeretetotthon	20 éves ünnepség
Gyenesdiás – Kapernaum Szeretetotthon	80 éves ünnepségén
Miskolc – Kossuth Lajos Evangélikus Óvoda	Látogatás, terepszemle Évnyitó
Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium	Munkaebéd gimnáziumok vezetőivel Kossuth gimnázium ünnepség Nyolcosztályos gimnáziumok versenye – köszöntő
Nyíregyházi Roma Szakkollégium	Találkozó hallgatókkal
Pilisi Evangélikus Szeretetszolgálat és Bölcsőde	Bölcsődeszentelés
Protestáns Felsőoktatási Szakkollégium	WS 100 előadás Gryllus Dániellel
Sarepta Budai Ev. Szeretetotthon	Bokrétaünnep
Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium	Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat évnyitó
Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézet	II. Ökumenikus Cigánymissziós Imanap
Vác – Evangélikus Egyházi Óvoda	Hálaadó istentisztelet és az óvoda új épületének átadása

Többnapos utak (16)

Bad Neustadt (2)	Fastenopfer megnyitás
Bécs (2)	Magyar–bajor–osztrák egyházvezetői találkozó
Chicago (8)	LVSZ hermeneutikai konferencia
Genf (2)	LVSZ ülés
Genf (4)	LVSZ nagygyűlés előkészítő
Indonézia (8)	LVSZ tanácsülés
Ljubljana, Szlovénia (4)	LVSZ vezetőségi ülés
Ludwigshafen (2)	Richly Zsolt animációs kiállításának megnyitása, előadás
Révfülöp (4)	Anglikán–lutheránus konferencia
Róma (3)	LVSZ európai régiós találkozó
Soltvadtkert (5)	Szélrózsa
Szarvas (3)	Országos lelkesztálkozó
Szlovénia – Murska Sobota, Hodos (2)	Ökumenikus Segélyszervezet rendezvény, megbeszélés, istentisztelet
Tihany (2)	Nostra Aetate vallásközi konferencia
Wittenberg (2)	Luther központ tanácsülés
Wroclaw (4)	Közép-Európai Keresztény Találkozó (előadások, pódiumbeszélgetés)

Éves jelentésem végén megköszönöm az Úristennek, hogy 2014-ben is megtartotta egyházunkat és benne minket. Köszönöm elnöktársam és általában a kibővített elnökség, valamint a MET keretében évente háromszor ülésező esperesek és egyházmegyei felügyelők munkáját. Valamennyien munkatársaim. Köszönöm a püspöki hivatal dolgozóinak a gyakran nagyon hajtós időszakokban való folyamatos helytállást. Az ajándék és a feladat kettősségét több területen is bemutató jelentésemet hadd zárjam Jakab apostol szavaival, aki előbb Isten ajándékaról, majd a mi feladatainkról szól: „*Minden jó adomány és tökéletes ajándék onnan felülről, a világosság atyjától száll alá... [...] Legyetek az igének cselekvői, ne csupán hallgatói...*” (Jk 1,17.22).

Dr. Fabiny Tamás 2014. évi publikációi

I. SAJÁT ÍRÁSOK

EVANGÉLIKUS ÉLET

ÉGTÁJOLÓ

Reformáció és kultúra:növelés és nevelés 2014. január 2. (79. évf./2. szám)

Hetvenöt esztendő 2014. február 9. (79. évf./ 6. szám)

Könyörgés Ukrajnáért 2014. március 9. (79. évf./10. szám)

A koporsótól a bölcsőig 2014. április 6. (79. évf./14. szám)

Cigánymissziós imanap a tiszalöki börtönben 2014. május 4. (79. évf./18. szám)

Pedagógusnapi tünődések 2014. június 1. (79. évf./22. szám)

Személyes sorok a Kapernaumból. 2014. június 29. (79. évf./26. szám)

Hegyeket és tornyot mozgató hit 2014. szeptember 28. (79évf./39. szám)

Befogadó egyház 2014. október 26. (79. évf./43. szám)

Jön-e a negyedik villamos? 2014. november 23. (79. évf.47. szám)

Hol lakik az Úristen? 2014. december 21–28. (79. évf. 51–52. szám)

EGYEBEK

Isten kegyelméből szabadon./ Interjú Zephania Kameetaval, az LVSZ következő nagygyűlésének helyet adó Namibia püspökével 2014. március 2. (79. évf./9. szám)

Luther megmozdul és megmozdít 2014. március 23. (79. évf./12. szám)

A Mevisz bölcsője 2014. május 11. (79. évf./19. szám)

„Méltatlan lenne külügynek tekinteni a határontúli kérdést”. Interjú Fabiny Tamás püspökkel (Útitárs rovat) 2014. június 1. (79. évf./22. szám)

Horas, shalom, halleluja! „Menj és nézd meg, jól vannak-e testvéreid és a nyáj” 2014. június 29. (79. évf./26. szám)

Chicagói találkozások egykor és most 2014. október 12. (79. évf. 41.szám)

LELKIPÁSZTOR

Az örökkévalóság előlege. Személyes sorok Szokolay Sándor halálára 2014/2 (89. évf./2. szám) 59–61. o.

Két zsidó megy az utcán... Ámos Imre és a XX. század. Kortárs összművészeti kiállítás./ Könyvajánló/ 2014/5 (89. évf./5. szám) 181-182.o.

Veszteség vagy nyereség, halál vagy Krisztus. Igehirdetés Megyaszai László Kálmán temetésén 2014/6 (89. évf./6. szám) 220-221.o.

Evangélikus–katolikus párbeszéd (Előadásként hangzott el a Nostra Aetate konferencián PPKE, 2014. május 26-án) 2014/8–9. (89. évf./8–9. szám) 333–335. o.

Karácsony ünnepe Tit 2,11–14 Igehirdetési előkészítő. Az igehirdető műhelye 2014/12. (89. évf./12. szám) 460–462. o.

HÍD

Szép az Isten. Szépség az Újszövetségben. 2014/1. szám. 30–31. old.

Kardból ekét – harminc év után 2014/4. évf. 4–6. old.

BUDAVÁRI HÍRMONDÓ

Félidőben 2017 felé (XIX. évfolyam 2014/3 4. oldal)

Három advent (XIX. évfolyam 2014/4 2. oldal)

KERÜLETI KRÓNKA 2014

Előszó. Püspöki jelentés a 2014. tavaszi közgyűlésre (2014. május 9.)

KŐBÁNYAI HARANGSZÓ

Emlékezzünk. Két zsidó megy az utcán (A Rumbach utcai zsinagógában 2013. december 7-én elhangzott szöveg megjelentetése) 2014./1.szám

MEE HONLAPJA

Luther megmozdul és megmozdít 2014. március 26.

<http://www.church.lutheran.hu/cikk/luther-megmozdul-%C3%A9s-megmozd%C3%ADt-%E2%80%93-luther-film-rendez%C5%91j%C3%A9vel-pfalzban>

Anyák napjára 2014. május 4.

<http://www.church.lutheran.hu/cikk/fabiny-tam%C3%A1s-any%C3%A1k-napj%C3%A1ra>

KÖNVVEK, KÖNYVRÉSZLETEK, CIKKEK

Oktatás, kutatás és nevelés/nevelés. Teológia és kultúra című EHE oktatói kötetbe előszó

Kettős elhivatottsággal. Válogatás evangélikus lelkészek irodalmi munkáiból 159–184. old.

(Luther Kiadó 2014. Szerkesztő: dr. Jáni János. Szemelvények az Ajtórésnyi zsoltárból)

Növeld hitünket. Evangélikus iskola a Galga partján. Az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium és Kollégium jubileumi évkönyve 1994–2014 (11–12. old)

Hit és tanúskodás a protestáns örökségben. A hit nemzetmegtartó ereje. A KÉSZ IX. országos kongresszusa 2013. november 9. (32–40. old.) Kairosz Kiadó 2014.

Személyes sorok a Kapernaumból. 80 éves a Kapernaum. A Kapernaum Szeretetotthon és Konferenciaház jubileumi kiadványa 2014. (6–7. old.)

Meg kellett tanulnom nyaralni. Szárszói emlékképek című kiadvány a 10 éves jubileumra. 32 oldal

Ungarisch-deutsche Freundschaft (102. o.-104.o.). Harald Bretschneider: Das Wunder der Freiheit und Einheit

Három T (4–8. oldal). A Fejér-Komáromi Evangélikus Egyházmegye nagytábora 1964–2014 Jubileumi kötete

II. INTERJÚK

„Nem helyes ha az egyház úgy érzi, a hatalom oldalán a helye”

http://hvg.hu/itthon/20140102_Fabiny_Orban_keresztenyseg_szegenyseg

HVG./ Itthon/2014. január 2.

„Nem helyes ha az egyház úgy érzi, a hatalom oldalán a helye”

http://keresztény.mandiner.hu/cikk/20140102_fabiny_tamas_nem_helyes_ha_az_egyhaz_ugy_erzi_a_hatalom_oldalan_a_helye

Keresztény Mandiner 2014. január 2.

Hogyan készülök 2014-re? – Megkérdeztük a római katolikus református és evangélikus püspököket

<http://evangelikus.hu/hogyan-k%C3%A9sz%C3%BCI%C3%BCnk-2014-re-p%C3%BCsp%C3%B6k%C3%B6k>

MEE honlapja, evangelikus.hu 2014. január 2.

Christentum und Politik./ Bischof Tamas Fabiny über Gefahren des politischen Christentums. Lutherischer Dienst 50. Jahrgang, 2014 Heft 1. (3–5. old.)

Egy fedél alatt – egy asztalnál?. Heti Válasz online 2014. február 12.

<http://hetivalasz.hu/jegyzet/egy-fedel-alatt-es-egy-asztalnál-73154>

Europas judar fruktar ny våg av antisemitism (Az európai zsidók félnek az antiszemitizmus új hullámától). Dagen svéd egyházi lap 2014. február 14.

<http://www.dagen.se/>

„Beziehung braucht immer wieder neue Impulse“ Interview mit Bischof Tamás Fabiny

<http://www.rhoenundsaalepost.de/lokales/aktuelles/art2826,147762>

Rhön u. Saalepost 2014. március 10.

Der Aktion Fastenopfer ein Gesicht geben. Im Gespräch mit dem ungarischen Bischof Tamás Fabiny

<http://www.mainpost.de/regional/rhoengrabfeld/Der-Aktion-Fastenopfer-ein-Gesicht-geben;art765,8019724>

mainpost.de 2014. március 10.

Neue Impulse für alte Partner./ Aktion Fastenopfer: Bayerische und ungarische Kirche im Dialog. Sonntagsblatt.2014. március 23. 70 Jahrgang nr. 12

Nach draußen geschaut./ Christentum – politisiert! Gemeindebrief der Deutschsprachigen Evangelischen Gemeinde Budapest März/April 2014

Christentum nicht für politische Zwecke benutzen /Interview mit Bischof Fabiny zur Situation in Ungarn. Lutherische Welt-Information 14/03 11. o.

Unkarilaispiispa:Unkarin uusi hallitus olkoon aikaisempaa nöyrempi (Ulkomaat 2014.04.10. Kotimaa24)

<http://www.kotimaa24.fi/artikkeli/unkarilaispiispa-unkarin-uusi-hallitus-olkoon-aikaisempaa-noyrempi/>

Nagypéntek – Evangélikus püspökök válaszoltak. MEE honlapja 2014. április 18.

<http://www.csomor.lutheran.hu/nagyp%C3%A9ntek-%E2%80%93-evang%C3%A9likus-p%C3%BCsp%C3%B6k%C3%B6k-v%C3%A1laszoltak>

„A kritikus szolidaritást vállalom, de a magam útját járom öröm.” Fabiny Tamás evangélikus püspökkel Győri László beszélget. Mozgó Világ 2014/6. szám. (97–104.oldal)

Ukraine für gesamte Region Mittel-und Osteuropa relevant – Gespräche während der Ratstagung mit Muslimen in Indonesien. Interview mit Vizepräsident Fabiny und Generalbischof Klatik (Lutherische Welt-Information 14/07)

Már a próféták is politizáltak (Origo interjú 2014. 12.25)

<http://www.origo.hu/itthon/20141222-fabiny-tamas-szerint-az-egyhaz-nem-kothet-elvtelen-kompromisszumot.html>